

OD UGLJENA I ČELIKA DO ZAJEDNIČKOG EURA I DRUGIH OSTVARENJA

SCHUMANOVA DEKLARACIJA © European Communities, 1950*

1950: SCHUMANOVA DEKLARACIJA

Robert Schuman, francuski ministar vanjskih poslova, 9. svibnja 1950. održao je konferenciju za tisak. Pozvao je ostale europske zemlje da udruže svoje izvore ugljena i čelika. Budući da su ugljen i čelik potrebni za proizvodnju oružja, smatrao je da bi se tom suradnjom onemogućilo daljnje ratovanje. Usto, ugljen i čelik bili su vrlo važni i za izgradnju kontinenta nakon rata.

Ured za ispitivanje javnog mnijenja na europskim izborima, Belgija © European Communities, 1979

1979: PRVI IZAVNI IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT

Građani Europske zajednice po prvi su puta izravno izabrali svoje predstavnike u Europskom parlamentu u lipnju 1979. Iz tadašnjih devet država članica izabrano je 410 zastupnika u Parlamentu za razdoblje od 1979. do 1984.

1986: JEDINSTVENI EUROPSKI AKT

Zajedničko tržište još uvijek nije bilo ostvareno ni trideset godina nakon odluke država članica o njegovoj uspostavi (Ugovori iz Rima). Jedinstvenim europskim aktom države članice donijele su odluku o ukidanju svih prepreka trgovini i slobodnom kretanju. (Potpisan je 1986., a stupio na snagu 1987.)

1993: OTVORENE GRANICE

Unutarnje granice među državama članicama Europske unije „izbrisane“ su 1. siječnja 1993. Ostvareno je jedinstveno tržište sa slobodnim kretanjem osoba, robe, usluga i kapitala.

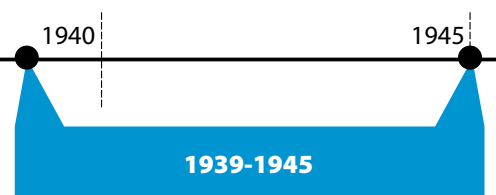
2002: UVOĐENJE EURA

Euro je u bankovni sustav uveden 1999.. No građani su tek 1. siječnja 2002. počeli koristiti kovanice i novčanice eura.

2012: EU DOBITNIK NOBELOVE NAGRADE ZA MIR

Nagrada je priznanje za europske napore uložene u ostvarenje mira, pomirbe, demokracije i ljudskih prava.

DRUGI SVJETSKI RAT

Europa je na kraju Drugog svjetskog rata bila u ruševinama. Rat je uništio gradove, ceste i dobar dio europske industrije. Europsko je gospodarstvo bilo u rasulu. Rat je bio razoran i na ljudskoj razini: diljem svijeta ubijeno je 55 milijuna ljudi, 35 milijuna ih je ranjeno, a 190 milijuna moralo je napustiti svoje domove. Vapaj za mirom čuo se glasnije nego ikada prije.

1951: UGOVOR O OSNIVANJU EUROPSKE ZAJEDNICE ZA UGLJEN I ČELIK

Francuska, Njemačka, Italija, Belgija, Nizozemska i Luksemburg pozitivno su reagirali na deklaraciju Roberta Schumana. Tih je šest zemalja 1951. sklopilo Ugovor iz Pariza. sklopilo Ugovor iz Pariza. Europska zajednica za ugljen i čelik (EZUČ) osnovana je 1952.

© European Union, EP

1957: UGOVORI IZ RIMA: UGOVORI O EEZ-U I EURATOMU

Prvih šest država članica težilo je snažnijoj gospodarskoj integraciji. Zato su 1957. potpisale dva nova ugovora: Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice (EEZ) i Ugovor o osnivanju Euratoma, poznatije i kao Ugovori iz Rima.

- **Europska ekonomska zajednica (EEZ):** Države su se dogovorile da s vremenom svoja zasebna gospodarstva pretvore u zajedničko tržište počevši s carinskom unijom. Tim je ugovorom započela suradnja u područjima poljoprivrede, ribarstva, lučke i prometne politike.

- **Euratom:** Cilj suradnje u području nuklearne energije bio je provesti zajedničko istraživanje o mogućnostima civilne uporabe nuklearne energije.

Ugovori iz Rima stupili su na snagu 1958. godine.

Fotografija: Potpisivanje Ugovorâ iz Rima. © AP, 1957 – Source EC Audiovisual Service.

1992: UGOVOR O EUROPSKOJ UNIJI – UGOVOR IZ MAASTRICHTA

Ugovorom iz Maastrichta obilježen je i stvarni početak suradnje na političkoj razini, uz postojeću gospodarsku integraciju. U dotadašnji naziv Europske zajednice promijenjen je u: Europska unija. Tu su „novu“ Europsku uniju sačinjavala tri stupa:

1. **Gospodarska integracija:** Države članice odlučile su ojačati gospodarsku integraciju i uspostaviti zajedničku europsku valutu – euro.
2. Suradnja u područjima **vanjske i sigurnosne politike.**
3. Suradnja u područjima **unutarnjih poslova i pravosuđa.**

Taj je ugovor potpisan 1992., a na snagu je stupio 1993.

1997: UGOVOR IZ AMSTERDAMA

S obzirom na izgled za proširenje EU-a prema istočnoj Europi, EU je trebao biti spreman za veliki broj novih članica. Posebno je bilo potrebno reformirati postupak donošenja odluka tako da se donosi manje jednoglasnih, a više odluka glasanjem većine. Prvi je pokušaj izmjene bio Ugovor iz Amsterdama (potpisan 1997., stupio na snagu 1999.). Taj ugovor, međutim, nije ispunio očekivanja.

2001: UGOVOR IZ NICE

Kako se datum pristupanja novih članica približavao, u Nici je sklopljen još jedan ugovor o reformiranju EU-a (potpisan 2001., na snagu je stupio 2003.). Ni njime nije uspješno pojednostavljen postupak donošenja odluka.

2004-2005: EUROPSKI USTAV

Nakon dvaju neuspjelih pokušaja reformiranja EU-a, treći je pokušaj bio donošenje Europskog ustava u lipnju 2004. Zbog važnosti tog dokumenta, ali i zbog činjenice da se u njegovu nazivu koristila riječ „ustav“, neke su države članice odlučile organizirati referendum.

Građani Francuske i Nizozemske glasali su protiv tog novog „Ustava za Europu“. „Budući da svaki novi ugovor o EU-u mora odobriti svaka država članica, Ustav ne bi mogao biti usvojen.“

2007: UGOVOR IZ LISABONA

Lisabonski ugovor promijenio je način na koji institucije EU-a funkcioniraju. Donošenje odluka na razini EU-a postalo je lakše. Nova pravila koja su stupila na snagu u prosincu 2009. još uvijek određuju način na koji EU funkcionira.

U Lisabonu je 13. prosinca 2007. Ugovor iz Lisabona potpisalo 27 država članica. © European Communities 2007

2016: REFERENDUM O IZLASKU UJEDINJENE KRALJEVINE IZ EU-A

Dana 23. lipnja 2016. većini britanskih građana i nekim drugim ondje trajno nastanjenim osobama postavljeno je pitanje: „Bi li Ujedinjena Kraljevina trebala ostati članica Europske unije ili bi trebala napustiti Europsku uniju?“. Za izlazak je glasovalo 51,9 % građana, a za ostanak 48,1 %. To je potaknulo pregovore o istupanju Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, koja je postala prva članica koja napušta Uniju.

Referendum on the United Kingdom's membership of the European Union	
Vote only once by putting a cross	☒ In the box next to your choice
Should the United Kingdom remain a member of the European Union or leave the European Union?	
Remain a member of the European Union	☐
Leave the European Union	☐

Glasački listić s referenduma o Brexitu održanoga 23. lipnja 2016.

2020: SLUŽBENI IZLAZAK UJEDINJENE KRALJEVINE IZ EU-A

Ujedinjena Kraljevina službeno je napustila Europsku uniju 31. siječnja 2020., nakon tri godine pregovora.

